

at overlade det frie Skjøn til Handelsretten, de ville altsaa have os til at komme med Domme, efter en meer eller mindre lang Process, for ved saadanne at bevise det Urigtige i, at man ikke her i Landet dømmes efter Coutume og fornøstigt Skjøn. Jeg skal vel vogte mig for at følge det ærede Medlem fra Sorø Amt, men et Udtryk af det ærede Medlem, der nys talte (Tscherning), om et Ankerbrog, bringer mig til med saa Ord at nævne en Sag, som jeg troer fuldstændig vil godtgjøre, at det ikke forholder sig saa, som det er blevet sagt, at man altid dømmes efter et fornøstigt frit Skjøn og efter Coutume; jeg behøver ikke at navngive Noget, men jeg skal for ethvert Medlem, som ønsker at see Sagen, skaffe den tilveie. Et Skib var fragtet til at indtage en Ladning i Middelhavet, og saavel Fragten som Ladningen bleve for Skibsrederens Regning, dersom Skibet ikke var affeilet fra den bestemte Havn senest d. 31te Januar; Reisen derhen var meget lang, Bedkommende naaede derhen itide, han fik sin Ladning, og det blev beviist, at han den 31te Januar havde lettet sit Anker, sat sine Seil til og varpet ud i den ydre Havn, men han var ikke seilet, forbi der var Vindstille; Processen blev tabt for Reederiet; at Bedkommende havde sat sine Seil til, at han havde lettet sit Anker, at han havde varpet ud, var ikke noget juridisk Beviis for, at han var seilet, thi det var Vindstille; er det ikke som en Schloß, der vil have sit Pund Kjøb? Min ærede Nabo (Zessen) og det ærede Medlem for Sorø (Alberti) sige, den Tne, at man her dømmes efter Handelscontume, og den Anden, at man dømmes efter et frit Skjøn, men hvorfor ere de Herrer da saa bange for at lade det komme til, at der dømmes efter dette frie Skjøn og efter Handelscontume, og ikke efter juridiske Regler? Løbe da ikke deres Indvendinger blot ud paa, at det kun er juridiske Dommere, fgl. Embedsmænd, som kunne sælde en fornøstigt Dom, men at alle vi Andre ere nogle Klobrianer? Det ærede Medlem fra Sorø appellerede til Retsbevidstheden i Folket, og begyndte med Baldemarernes Dage; jeg respecterer idetmindste meget hellere en Retsbevidsthed, som har Aarhundreders Hævd, end den ærede Justitsministers Retsbevidsthed, som

er temmelig ung; thi 1807 blev Loven om Handelsretter indført i Frankrig, og den hele nye Retsbevidsthed der var saa faa Aar gammel, at naar man ene vil tale om et Folks Retsbevidsthed, saa var den der ligesaavel imod Loven af 10de September 1807, som det nu skal være Tilfældet her. Jeg troer altsaa ikke, at hvad den ærede Minister har anført for at svække det, jeg nævnedes fra det Land, hvor Ministeriet selv har hentet Materialet til at bygge denne Lov, har noget Stort at betyde. Det har glædet mig meget at høre de Udtalelser, der faldt fra den ærede Rigsdagsmand for Holbøl Amts 2den Valgkreds (Tscherning), og jeg haaber, at hans Understøttelse vil komme os tilhjælp, ved at faae Loven igjennem i den Skikkelse, som den vil faae, naar Endringsforslaget vedtages. Jeg har ikke den mindste Tvivl om, at det er et unyttigt Arbejde, dersom vi vedtage den uden dette Endringsforslag, jeg vil da ønske, at den slet ikke maa komme ud; thi vil man virkelig gjøre et Forsøg for at faae en Sø- og Handelsret oprettet, som skal svare til sin Hensigt, saa udelukke man ikke Kjernen af hele Sagen og lade kun Skallen blive tilbage.

L. C. Larsen: Jeg slutter mig i dette Spørgsmaal til de ærede Medlemmer, som have udtalt sig mod det foreliggende Endringsforslag. Jeg skal ikke gaae ind paa hele den Forhandling, der her har fundet Sted om, hvilken Ordning af Beviismidlerne der i sig selv er den retteste, idet jeg nemlig ikke troer, at Stedet er her til at vælge mellem de tvende Beviistheorier; men det maa dog være mig tilladt at inødbegaae nogle Bemærkninger, som ere blevne fremfattede af et Par ærede Talere. Hvad saaledes angaaer den Udtalelse, vi have hørt af den ærede Rigsdagsmand for Holbøl Amts 2den Valgkreds (Tscherning), er det jo blevet sagt af alle dem, der have forsvaret de faste Beviismidler, at disse Bevisers Kraft falder bort, naar andre kraftigere Beviismidler stille sig derimod; det er indlysende for Enhver, at ved saadanne Tilfælde som de af den ærede Rigsdagsmand nævnte, maatte netop de lovbestemte Beviser, 2 Vidners Udsagn, falde bort, fordi der var andre kraftigere Be-